

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP-079-3565/08/AK

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPŁ. 2008 -05- 13
ZAŁ. / NR 1145338

Warszawa, dnia *Xii.*, maja 2008 roku

RPO- 584559/08

Pan
dr Janusz KOCHANOWSKI

Rzecznik Praw Obywatelskich

nanomym damie

W nawiązaniu do pisma z dnia 20 marca 2008 roku (sygn. RPO-584559-I/08/AK) dotyczącego *regulacji sposobu i trybu rozpatrywania petycji*, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Stosownie do art. 63 Konstytucji RP każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Prawo to, na co warto zwrócić uwagę, przysługuje każdemu, a więc nie tylko obywatelom polskim.

Tryb rozpatrywania wniosków i skarg uregulowany został, w sposób dosyć szczegółowy, w dziale VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - *Kodeks postępowania administracyjnego*. Ponadto, wydane na podstawie art. 226 kpa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 roku w *sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków* (Dz. U. Nr 5, poz. 46) szczegółowo reguluje kwestie formalne, w tym zwłaszcza organizację przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków.

Inaczej jest natomiast w przypadku petycji, do których odnosi się właściwie tylko art. 221 kpa, stanowiący, iż zagwarantowane każdemu w Konstytucji RP prawo składania petycji, skarg i wniosków do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych realizowane jest na zasadach określonych przepisami niniejszego działu (art. 221 § 1 kpa). Jednakże dalsze przepisy kpa w zasadzie nie odnoszą się do petycji. Obok powyższego, bardzo ogólnego postanowienia art. 221 § 1, kpa wskazuje jedynie, że petycje, podobnie jak skargi i wnioski, mogą być składane do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej (art. 221 § 2 kpa), a także że można je składać w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą (art. 221 § 3 kpa).

Ustawodawca nie poświęcił petycji bardziej szczegółowych postanowień. W szczególności z przepisów kpa nie wynika, jaka jest różnica pomiędzy petycją a skargą, czy wnioskiem. Wprawdzie w literaturze przedmiotu wyrażony został pogląd, zgodnie z którym "petycja" jest ogólną nazwą środków, za których pomocą jednostka lub grupa osób zwraca się do organów władzy, przekazując im pewne informacje z zamiarem spowodowania podjęcia przez te organy działań pożądaných z punktu widzenia podmiotu zwracającego się do nich" (por. B. Banaszak „Prawo obywateli do występowania ze skargami i wnioskami”, Warszawa

1997 roku, str. 7 i nast), jednakże brak odpowiednich regulacji prawnych w tym zakresie może rodzić szereg wątpliwości zarówno po stronie wnoszących petycje, jak również organów władzy publicznej, do których są one kierowane. Kodeks postępowania administracyjnego nie określa również, w jakim trybie miałyby być rozpatrywane petycje.

Należy wskazać, że problematyka trybu rozpatrywania petycji była już przedmiotem prac legislacyjnych, zmierzających do uregulowania powyższego zagadnienia w kpa. W 1999 roku Rada Ministrów przygotowała i przedstawiła Sejmowi RP projekt nowelizacji kpa w rzeczonym zakresie, który został skierowany do Sejmu w dniu 14 października 1999 roku. W dniu 3 grudnia 1999 roku skierowano projekt do prac w sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmiany w kodyfikacjach. Zebrał on jednak niezbyt przychylne opinie ze strony ekspertów Biura Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu. Poza kwestiami szczegółowymi główne zarzuty dotyczyły faktu przygotowania nowelizacji całego działu VIII kpa, podczas gdy merytoryczne zmiany dotyczyły jedynie części przepisów, a przede wszystkim faktu nieprecyzyjnego i nieodpowiadającego postanowieniom art. 63 Konstytucji RP określenia przedmiotu petycji. Sformułowanie, iż „przedmiotem petycji mogą być w szczególności sprawy określone dla skarg i wniosków, jeśli dotyczą zagadnień życia zbiorowego” zawiera bowiem w sobie określenie „zagadnienia życia zbiorowego”, które zdaniem ekspertów „nie jest ani dostatecznie ostre, ani zdefiniowane w Kodeksie postępowania administracyjnego, ani też łatwe do oddzielenia od interesu publicznego, w którym to interesie m.in. mogą być składane petycje, skargi i wnioski”. W konsekwencji Komisja Nadzwyczajna na posiedzeniu w dniu 6 września 2000 roku rekomendowała Sejmowi RP odrzucenie projektu ustawy, w następstwie czego projekt został z dniem 23 listopada 2000 roku wycofany z Sejmu przez Radę Ministrów.

Biorąc powyższe pod uwagę uprzejmie informuję, iż w ocenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zasadnym wydaje się rozważenie kwestii szczegółowego uregulowania trybu rozpatrywania petycji w *Kodeksie postępowania administracyjnego*, analogicznie jak to uczyniono w sprawie skarg i wniosków, w związku z czym, podjęto w Ministerstwie stosowne działania.

L

porozumieniu

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
z up. *Wet.* Tomasz SMMONJAK
Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów